

RYBINIS Rokiškis

Rokiškio Apkomo ir Apskr. Vyk. Komiteto Organas
37 (301) 1946 m. gruodžio 17 d. | Kaina 20 kp.

TI DARBO ŽMONIŲ PILIETINĮ SAMONIN- GUMA IR REVOLIUCIJĄ BUDRUMA

... ir pa-
rg. Va-
cent-
nerių
Taipgi
, ku-
pilnai
lams.
li tik
uriais
egali.
albos.
orlius

... ir pa-
rg. Va-
cent-
nerių
Taipgi
, ku-
pilnai
lams.
li tik
uriais
egali.
albos.
orlius

... ir pa-
rg. Va-
cent-
nerių
Taipgi
, ku-
pilnai
lams.
li tik
uriais
egali.
albos.
orlius

... ir pa-
rg. Va-
cent-
nerių
Taipgi
, ku-
pilnai
lams.
li tik
uriais
egali.
albos.
orlius

... ir pa-
rg. Va-
cent-
nerių
Taipgi
, ku-
pilnai
lams.
li tik
uriais
egali.
albos.
orlius

... ir pa-
rg. Va-
cent-
nerių
Taipgi
, ku-
pilnai
lams.
li tik
uriais
egali.
albos.
orlius

... ir pa-
rg. Va-
cent-
nerių
Taipgi
, ku-
pilnai
lams.
li tik
uriais
egali.
albos.
orlius

... ir pa-
rg. Va-
cent-
nerių
Taipgi
, ku-
pilnai
lams.
li tik
uriais
egali.
albos.
orlius

... ir pa-
rg. Va-
cent-
nerių
Taipgi
, ku-
pilnai
lams.
li tik
uriais
egali.
albos.
orlius

... ir pa-
rg. Va-
cent-
nerių
Taipgi
, ku-
pilnai
lams.
li tik
uriais
egali.
albos.
orlius

... ir pa-
rg. Va-
cent-
nerių
Taipgi
, ku-
pilnai
lams.
li tik
uriais
egali.
albos.
orlius

... ir pa-
rg. Va-
cent-
nerių
Taipgi
, ku-
pilnai
lams.
li tik
uriais
egali.
albos.
orlius

... ir pa-
rg. Va-
cent-
nerių
Taipgi
, ku-
pilnai
lams.
li tik
uriais
egali.
albos.
orlius

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo

Į S A K A S

Dėl Centrinės rinkiminės komisijos rinkimams į Lietuvos TSR Aukščiausiąją Tarybą sudėties patvirtinimo

Romantis „Rinkimų į Lietu-
vos TSR Aukščiausiąją Tarybą
nuostatų“ 34 ir 35 str. str.,
patvirtinti Centrinę rinkiminę
komisiją rinkimams į Lietuvos
TSR Aukščiausiąją Tarybą iš
sekančių darbo žmonių visuo-
meninių organizacijų ir drau-
gijų atstovų:

Centrinės rinkiminės komisi-
jos pirmininkas CVIRKA Petras,
Kazio s., — nuo Lietuvos
TSR Tarybinių Rūšių Sa-
jungos.

Centrinės rinkiminės komisi-
jos pirmininko pavaduotojas
MATULIS Juozas, Juozo s., —
nuo Lietuvos TSR Mokslių Aka-
demijos.

Centrinės rinkiminės komisi-
jos sekretorius OZARSKIS
Eduardas, Juozo s., — nuo
Vilniaus miesto komunistinės
organizacijos.

Centrinės rinkiminės organi-
zacijos nariai:

BANIENĖ Vanda, Stasio d.,
— nuo Švietimo ir meno dar-
buotojų profesinės sąjungos,

BUTKEVIČIŪTĖ Bronislava,
Juozo d., — nuo tabako fabri-
kino Nr. 1 (Vilniaus m.) darbi-
ninkų, tarnautojų ir inžinierių
—technikų darbuotojų,

BYSTROVAS Aleksandras
Aleksandrovičius — nuo Tary-
binės Armijos N dalies karių,
GABDANKAS Konstantinas,
Antano s., — nuo Kauno mies-
to komunistinės organizacijos,

DAMBRAUSKAS Jonas,
Aleksandro s., — nuo Šiaulių gele-
zinkelio mazgo darbininkų, tarnau-
tojų ir inžinierių—techni-
kų darbuotojų,

KARECKAS Petras, Jono s.,
— nuo odos ir avalynės kom-
binato „Tigras“ ir gamyklos
darbininkų ir tarnautojų.

„Elektrik“ darbininkų, tarnau-
tojų ir inžinierių—technikų
darbuotojų,

LISAUSKAS Konradas, Ra-
diono s., — nuo Lietuvos TSR
Profesinių Sąjungų Centre Ta-
rybos,

MESKAUSKIENĖ Michaila,
Stanislavo d., — nuo Valstybi-
nų įstaigų darbuotojų profesio-
nės sąjungos,

PRANEVIČIUS Bronius, An-
tano s., — nuo Panevėžio apskr.,
Sėduvės valsčiaus valstiečių,

RAGUOTIS Antanas, Vladis-
lavo s., — nuo Lietuvos Leni-
no Komunistinės Jaunimo Sa-
jungos,

ČEPENIENĖ Veronika, Juo-
zo d., — nuo Utenos apskr.,
Utenos valsčiaus valstiečių,

JUKNEVIČIUS Jonas, Alek-
so s., — nuo Kėdainių MTS
darbininkų ir tarnautojų.

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininkas
J. PALECKIS
Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Sekretorius
S. PUPEIKIS

Vilnius, 1946 m. gruodžio mėn. 15 d.

Dėl Tarybų Sąjungos—Norvegijos prekybos santykių

Derybose, kurios pastaruoju
metu vyko tarp TSRS Užsienio
Prekybos Ministerijos ir Mask-
vo atstovųskios Norvegijos Pre-
kybos delegacijos, buvo aps-
varstyta kompleksas klausimų,
liečiančių prekybos santykius
tarp TSRS ir Norvegijos — tiek
artimiausiam laikui, tiek ir to-

Derybos vyko savitarpi-
niam supratimui dviasis ir išreiškė
abiejų šalių norą vystyti ekono-
minius ryšius tarp dviejų ša-
lių, kurios yra artimi kaimynai.

Pasiekta sutarimas sudaryti
Susitarimą dėl prekybos apar-
tamentų bei įvairių dviejų metų lai-

ku ir Susitarimą dėl savitar-
piųjų prekių tiekimo 1947 m.,
kuris bus pasirašyti po to, kai
abi vyriausybės išnagrinės juos
ir pritaris jiems.

Sąlygos taip pat sutarė vėliau
tęsti derybas dėl sudarymo su-
sitarimų, apskaitintų ilges-
niam laikotarpiui.

Aktyviai įsitraukti į rinkiminę kampaniją!

OBELIŲ TARYBINIO OKIO DIRBANTIEJI NAGRINĖJA RINKIMINIUS NUOSTATUS

S. m. gruodžio mėn. 13 d.
vakare Obelių tarybinio okio
darbininkams ir tarnautojams
buvo pirmą kartą prarvestas
rinkiminių nuostatų į LTSR
Aukščiausiąją Tarybą nagrinė-
jimas — aiškėjimas, kurį at-
liko direktoriaus pavaduotojas
politiniams reikalams drg. Kar-
peikinas. Nuostatų nagrinėjimas

buvo sutiktas gyvu susidomė-
jimu tiek iš darbininkų, tiek iš
tarnautojų pusės. Buvo iškelta
keletas klausimų, į kuriuos iš-
samius atsakymus suteikė rin-
kiminių nuostatų aiškintojas —
drg. Karpeikinas.

J. Guogis.

JAUNIEJI RINKĖJAI NAŠIU DARBU SUTIKS RINKIMUS

Fabrikos „Plėgas“ dirbančiųjų
kolektyvo tarpe laika nuo

laiko yra pravedamas rinkimi-
nų nuostatų aiškėjimas, daly-
vaujant dideliame darbininkų
skaičiui.

Jaunieji rinkėjai — Jaunė-
nė, Raupys ir Siviekas — ku-
rie vasario mėn. 9 d. turės
teisę pirmą sykį balsuoti, ar-
tėjančius rinkimus stengiasi
sutikti našiu darbu: jie sten-
giasi kuo stipriau ir sąžinat-
giau dirbti, dienos darbo nor-
mą įvykdydami iki 100%.

„T. R.“ koresp.

Laiku atlikti rugių ir kviečių supirkimo plana!

OBELIŲ VALSČIUS

Obeliečiai pastaruoju metu
pradėjo aktyviau statyti vals-
tybei grūdus privalomam supir-
kimui. Kai kurie iš jų, sek-
dami savo draugų pavyzdžiu,
atveža kviečių bei rugių net po
kelis šimtus kilogramų. Iš to-
kių paminėtini drg. drg. Jase-
vičius L. (Mielonų apyl. ir km.),
pristatęs 355 kg ir Roščinka R.
(Kreščionių apyl., Gumbiškių
km.) — 225 kg. „T. R.“ koresp.

Valstietis drg. Kaulinis Robertas
(Laibgalių apyl. ir km.), pristatęs
90 kg kviečių, nusipirko 2
poras kalio ir 9 metrus med-
vilnės audinio; Čepelis Juozas
(Lukšų apyl., Iešonų km.), at-
vežęs 54 kg kviečių, nusipirko
2 poras kalio ir truputį med-
vilnės audinio. „T. R.“ koresp.

JUŽINTŲ VALSČIUS

150 kg rugių atvežė valsty-
bei, privalomam grūdų supir-
kimui, valstietis drg. Latvėnas
Juozas (Margėnų apyl., Petrie-
šonų km.), už ką gavo nusipirkti
18 m medvilninių aud-
inių ir kitų smulkesnių prekių.

„T. R.“ koresp.

ROKIŠKIO VALSČIUS

Rokiškio valsčiaus valstiečiai
S. m. gruodžio mėn. 15 d. vals-
tybei privalomam supirkimui
pristatė per grūdų paruošimo kon-
torą 6.586 kg duoninių grūdų.

„T. R.“ koresp.

Dvarininkų ir buožių gynėjai

Buržuaziniai nacionalistai, tais laikais, kai jie laikė savo rankose krašto valdžios valra, trūkmingai reklamavo save kaip „tautos interesus“ gynėjus. Tai buvo lykiškus melus. Jis buvo reikalingas nacionalistams tam, kad pridengtų savo tikrąsias klasines siekimas. Jiems niekuomet nerūpėjo tautos interesai, o rūpėjo tik jos pasilartinėsi viršinės piniginių interesai. Nuo pirmųjų buržuazinės „nepriklausomybės“ dienų nacionalistai ypač uoliai gynė kaimo eksploatatorių — dvarininkų ir buožių interesus.

Veiklėklesiems okupantams atitraukus iš Lietuvos po pirmojo pasaulinio karo, kaimo varguomenė visur pradėjo kovą dėl žemės. Buržuazinė buitinė valdžia visa jėga išstėjo prieš šį kaimo varguomenės sąjūdį. Visais savo veikimais buržuaziniai nacionalistai valdžia rodė aiškią siekimą visiškai neištirti dvarininkiškos žemės nuosavybės sistemas. Buržuaziniai Lietuvos valdovai, užnet leidę valstiešiams užimti dvarininkų žemę, ėmė „norumoti“ dvarų nuomą. Šiuo tikslu 1919 m. buvo išleistas „Įstatymas dėl privatiųjų dvarų nuomos normavimo“. Šis įstatymas užtikrino dvarininkų žemės nuosavybės neliečiamybę ir dargi leido dvarininkams išvartoti nuomininkus, jei dvarininkai patys nerūpėjo dirbti savo žemę“. Paskelbus šį įstatymą, dvarininkai staiga „panerėjo“ dirbti savo žemę ir ėmė masiškai vartyti lauk varginuosius valstiešius, kurie tą žemę dirbo dešimtys metų. Taip, pav., dvarininkas Naruškinas, valdęs Viršūnėlių dvarą, iš 20 šeimynų, dirbusių dvaro žemę kaip nuomininkai, išvarė 80. Kėdainių apskrityje Josvainių valsčiaus dvarininkas Daugirdas caro laikais negalėjo gauti leidimo išvartoti nuomininkus. Tokį leidimą jam davė „nepriklausomos“ Lietuvos teisėm, ir nuomininkai, kurie nuomavo sklypus jau apie 100 metų, buvo išvartoti. Nuomininkai buvo išmesti ir iš Freidos dvaro (Kauno apskr.) ir eltilės kity. Tuo pačiu metu vienam stambiausiam Lietuvos feodalų Vasilėkoviui buvo gauti žinti jo dvarai.

Viešos šios buržuazinės valdžios priemonės sukėlė pasipiktinimo audinį visoje Lietuvoje. Buržuazinė valdžia, bijodama revoliucinio judėjimo, angusio visoje šalyje, buvo priversta pasadėti, kad žemės reformos klausime išspręstas „Steigiamasis Seimas“.

Kaip buržuaziniai nacionalistai manė vykdyti šį savo pasidėjimą, greit paaiškėjo.

„Steigiamąjį seimą“ susirinkimo išvakarėse visoje Lietuvoje įvyko masiniai susidorojimai su vargingaisiais valstiešiais. Tos kruvinosios akcijos tikslas buvo aiškus. Reikėjo „užtramdyti“ kaimo varguomenę, iš dalies patikėjusią buržu-

azinių partijų pažadais, o ypač tuos bežemius ir mažžemius valstiešius, kurie išdriso patys konfiskuoti dvarininkų žemę, tikėdamiesi, kad Steigiamasis Seimas tą žemę užėmė imtėms. Buržuazinė buitinė valdžia, išsigandusi valstiešių judėjimo ir bijojusi — ne be pagrindo — kad šis judėjimas, nukreiptas prieš dvarininkus, įgys ir ryškų priešbuožinį pobūdį — siuntė prieš darbo valstiešius baudžiamuosius būrius.

1920 m. gegužės mėn. 14 d., pačiose Steigiamąjį seimą susirinkimo išvakarėse kruvina šandarmėrijos akcija įvyko Raseinių apskrityje, Raudonės valsčiuje.

Šio valsčiaus Venslovikių, Kaninkų ir Pukpaimio kaimų valstiečiai iš baudžiamosios laiko turėjo bylą dėl jų žemės Dvarininkas, kur žemė buvo atskyręs nuo Nemuno. Laukai priėjo prie pat upės, bet krantas priklausė dvarui. Dvarininkas pastatė ant pat kranto kumetines, kurios valstiešius nepaprastai varė. Buitinė žemės ūkio ministerija buvo atmetusi valstiešių prašymą grąžinti jiems tąvų žemę ir leisti priieiti prie vandens. Po rinkimų į Steigiamąjį seimą valstiečiai, pagrįstai demagogiškai prierinkiminių buržuazinių partijų pažadų, kapobėms nužymėjo tas vietas, kur buvo jų tėvų žemė.

Už toį „nusikaltimą“ valstiešiams, patikėjusiems „demokratiškai“ pasadais, teko žiauriai nukentėti. Gegužės mėn. 14 d. Šėkėnių diena į Venslovikių, Pukpaimio ir Kaninkų kaimus atvyko baudžiamasis būrys su komendantu Stenceliu (vėliau tapęs Smetonos vidaus reikalų ministru) priešakyje. Pradžioje šandarai puolė žmones, bėgančius gyvulius ir daugelį sunkiai sužeidė, vėliau jie surinko visus valstiešius ir pradėjo „tardymą“. Žiauriai juos kankindami. Buvo sunkiai sužeisti 34 žmonės, jų tarpė 70-75 metū senukai. (Keli sužeistieji vėliau mirė nuo žaizdų.) Budevalis Stencelis po šio kruvino darbo valstiešiams pasakė pamokslą: „Talp jums, bolševikams, bus žemė dalinama“.

Įvykių Raudonėje nebuvo atskiras epizodas. Kruvina akcija prieš valstiešius buvo sisteminga pravesta visoje Lietuvoje. Apsvarstant Steigiamąjį seimą Raudonės įvykius, vienas deputatas ciniškai pabrėžė: „Šis faktas nenaujiems. Jų daugybė Lietuvoje. Jei mes juos svarstysime, tai savaitės nepakaks, mes jų turėsime tūkstančius“.

Buržuaziniai nacionalistai, atkakliai gynę stambuosius žemvaldžius, vis dėl to negalėjo ignoruoti vieningo kaimo varguomenės reikalavimo suteikti jam žemę.

Toks ignoravimas galėjo tik dar labiau kelti revoliucines valstiešių nuotaikas ir pastatyti į pavojų visą buržuazinę buožinę sistemą. Dėl to buvo

nutarta pravesti apgaulinga „žemės reforma“, kuri turėjo nuraminti valstiešius. Šios „žemės reformos“ tikslas buvo išgelbėti stambiosios žemės nuosavybės pagrindus, sukurti palankias sąlygas buožiams susitiprėti, bet visa tai pravesti tokiu būdu, kad kaimo varguomenė iš karto nepastebėtų, kaip žiauriai ji apgaunama. Steigiamąjį seimą „žemės reformos“ įstatymas patiko dvarininkams dvarų centrus ir geriausią dvarų žemę, nustatė kaip maksimalią žemės normą 80 ha, bet faktinai leido šią normą eltijs atvejį padidinti. Dvarininkams už nusevintą žemę buvo nustatyta aukšta kompensacija, kuri turėjo sumokėti naujakuriai didelių išperkamojų motesėjų pavaldė. Naujakuriai, negalėdami įsitvirtinti gautojoje žemėje, skendė školais. Skendo į skolas ir kiti darbo valstiečiai. Pradėjus įvykdyti „žemės reformą“, valstiešių įsiskolinimas siekė 7 milijonus litų, o 1939 m. jis jau pasiekė 277 milijonus — beveik 40 kartų daugiau. Nepašalinamas skolas siekė varžytinės. Jau 1930 m. surašymo duomenimis 37% visų naujakurių, gavusių žemę buržuazinės „žemės reformos“ metu, tos žemės jau buvo netekę. Ju žemė atiteko buožiams ir dvarininkams, kuriems fašistinė valdžia dar pakėlė aukštąsiasias normą iki 160 ha.

Pačių smetonininkų statistiniai duomenimis 1939 m. iki turėjusių daugiau kaip 30 ha, buvo 9,3% bendro ūkių skaičiaus, bet jų rankose buvo 52,1% viso žemės ploto. Tie skaičiai ryškiai rodė, kad buržuazinių nacionalistų politika kaimo vyde prieš žemės koncentracijos buožių ir dvarininkų rankose, šios politikos pasėkoje turėjo saujaulė dvarininkų bei buožių, vis didesnis varginųjų valstiešių skaičius neteko savo žemės. Jie plaukdavo į miestus, kur nuolat didindavo bedarbių eiles.

Buržuaziniai nacionalistai per visą savo viešpatavimo Lietuvos laiką pasirodė kaip aršūs darbo valstiešių priešai, kaip dvarininkų ir buožių gynėjai. Tarybų valdžios įmesti į istorijos šukšlyną, jie tebesavojo apie senuosius laikus, kada kaimo ir miesto buržuazija netrukdomai eksploatavo bežemius ir mažžemius valstiešius. Jie dar mėgina teroro veiksmais ir žudynėmis įbauginti darbo valstiešius, karjančius naują gyvenimą įsivažavoje žemėje. Tačiau kruvinieji saujaulės pasmerktyje banditų darbai tik sukėlė prieš juos visuotinę neapykantą. Dvarininkų ir buožių gynėjų laikai praėjo ir niekuomet daugiau nebegrįs. Tarybų Lietuvos darbo valstiečiai, vadovaujami Lenino Stalino partijos, kuria naują gyvenimą, be eksploatatorių ir lupikų. Jie nušiuos nuo savo kelto nacionalistinių banditų likučius, kad nieks jiems netrukdytų žengti į priekį — į šviesesnę ir laimingesnę gyvenimą.

L. RUTĖNAS

Sparčliau vykdyti miško ruošos darbus!

Nedelsiant pagerinti vadovavimą miško ruošos darbų atlikimui

Mūsų šalies dirbantieji gyvai išitraukė į ketvirtąjo stalinato penkmečio plano uždavinių vykdymą. Miestai, fabrikai, įmonės sparčiai tempas užgydo karo padarytas žaizdas. Plečiam naujų įmonių, fabrikų, ūkių statyba. Visi jie atstatomi ir kuriami darbai reikalauja didelių kiekių miško medžiagos. Tik sėkmingas ir savalaikis miško ruošos darbu atlikimas įgalins kuo trumpiausiu laiku atstatyti sugriautą mūsų laudies ūkį ir pilnai įvykdyti tuos uždavinius, kuriuos užsibrėžė mūsų liaudis penkmečio plane.

Šią ypatingą miško ruošos svarbą pilnai suprato ir įvertino Panemunėlio valsčiaus partinės ir tarybinės organizacijos. Čia iš pirmųjų dienų valsčiaus aktyvas, kuris tinkamai pasitrodė grūdų paruošų kampanijoje, ir toliau sugebėjo nukreipti valstiešių masės tolimesnių politinių ūkiškų uždavinių vykdymui. Platus aiškinamasis darbas kiekvienoje apylinkėje, kiekviename kaime, tinkamai sutvarkyta darbo įskaidyta bei kasdieninė kontrolė, gera ruošos organizacija davė ir gerus rezultatus. Iš 2.500 hektarų, reikiamų įsikirsti šio žiemos sezono metu, jau įsikirsta 1.800, kas sudaro 52% miško kirtimo plano. Šio gražaus darbo rezultate panemunėliečiai sugebėjo padaryti savo valstieji pirmąjį apylinkės apylinkių įgaliojimą bei apylinkių aktyvas. Menkai kuo geriau dirba ir Nerionio bei Soduje miško ruošos darbai patikėti beveik savibagai, nevaldama griežta kova prieš šios darbu rūsies sabotuotojus ir buožius, bandančius išvengti arba nudauginti neatidėliotus darbus. Ypač blogai dirba miško ruošos kampanijoje Užubali, Didsočių, Mainelių ir Ūstelių apylinkių vykdomieji k-tai. Šiose apylinkėse beveik nevedama jokia kontrolė, neįtraukti į darbą de-

krityje. Minėti panemunėliečių apylinkiniai — tai išdava gero bolševikiško organizacinio darbo. Tačiau Panemunėlio valsčiaus vadovai neturi nusiraminti savo atselektais rezultatais, bet privalo ir toliau dar ryžtingiau kovoti, kad miško ruošos būtų kuo greičiausiai laiku atliktos.

Tuo tarpu Jušintų valsčiaus dar visiškai neįstrankę į miško ruošos darbus. Iki gruodžio mėn. 18 d. šia įsikirsta tik 193 hektarų miško medžiagos. Blogai miško kirtimo darbai vykdomi Obelių ir Panemunio valsčiuose. Ilgė apylinkių miško ruošos darbu šia visiškai nepradėjo.

Toks blogas miško ruošos vykdymas aiškiai rodo, kad šių valstieji vadovai blogai įvertino miško ruošos svarbą ir paliko visa tai savijėgai.

Sausas ir pastovus oras duoda visas sąlygas atlikti miško ruošos darbus. Valstieji partinės ir tarybinės organizacijos turi tučiuojau imtis reikiamų priemonių, kad miško ruošos darbai būtų pradėti vykdyti visu smarkumu; tam būtina plačiai išvystyti aiškinamąjį darbą valstiešių tarpe, tvirtai paimiti kontrolę į savo rankas ir vesti didžiausią kovą prieš bandančius sabotuoti šio svarbaus reikalo vykdymą. O nuo to priklausys sėkmingas šių darbų atlikimas.

P. Paliepis

Spartinti miško ruošos tempus Juodupės valsčiuje

Miško ruošos darbuose Juodupės valsčiuose vis dar labai smarkiai atsilieka. Šiame valsčiuje miško ruošos darbai patikėti beveik savibagai, nevaldama griežta kova prieš šios darbu rūsies sabotuotojus ir buožius, bandančius išvengti arba nudauginti neatidėliotus darbus. Ypač blogai dirba miško ruošos kampanijoje Užubali, Didsočių, Mainelių ir Ūstelių apylinkių vykdomieji k-tai. Šiose apylinkėse beveik nevedama jokia kontrolė, neįtraukti į darbą de-

simtkiemį įgaliojimą bei apylinkių aktyvas. Menkai kuo geriau dirba ir Nerionio bei Soduje miško ruošos darbai patikėti beveik savibagai, nevaldama griežta kova prieš šios darbu rūsies sabotuotojus ir buožius, bandančius išvengti arba nudauginti neatidėliotus darbus. Ypač blogai dirba miško ruošos kampanijoje Užubali, Didsočių, Mainelių ir Ūstelių apylinkių vykdomieji k-tai. Šiose apylinkėse beveik nevedama jokia kontrolė, neįtraukti į darbą de-

Miško ruošos darbuose Juodupės valsčiuose vis dar labai smarkiai atsilieka. Šiame valsčiuje miško ruošos darbai patikėti beveik savibagai, nevaldama griežta kova prieš šios darbu rūsies sabotuotojus ir buožius, bandančius išvengti arba nudauginti neatidėliotus darbus. Ypač blogai dirba miško ruošos kampanijoje Užubali, Didsočių, Mainelių ir Ūstelių apylinkių vykdomieji k-tai. Šiose apylinkėse beveik nevedama jokia kontrolė, neįtraukti į darbą de-

(Mūsų koresp.)

Panemunio valsčiui skirtas miško ruošos plano vykdymo grafikas dar tebežlugdomas

Panemunio valsčiui duotas miško kirtimo ir išveikimo planas yra 4400 m². Per šiuo metų lapkritio ir gruodžio mėnesius turėjo būti įsikirsta ir išvešta 1000 m² miško medžiagos, bet laike lapkritio mėn. įsikirsta vos 27 m², o išvešimas dar visai nepradėtas. Bet nežinant to, kad miško ruošos grafikas yra aiškiai žlugdomas, Panemunio valsčiaus vadovai ir visi kiti uždaviniai, reikalaujantys turėti visiškai išveiktą mišką, rimtai susirūpinti ir dėti visas pastangas miško ruošos eigai sustiprinti.

planu vykdymą, aktyvas šiuo labai svarbiu klausimu beveik neušlima. Bendrai, šiame valsčiuje visiškai užmirštas miško ruošos reikalas. Čia gyvenama mintimi, kad „pašals ir viškas savaime susitvarkys“. Miško ruošos vykdymo darbai, kaip ir visi kiti uždaviniai, reikalaujantys turėti visiškai išveiktą mišką, rimtai susirūpinti ir dėti visas pastangas miško ruošos eigai sustiprinti.

K. Klajimas

Nedelsiant išsijudinti iš sustingimo

valomas duoninių grūdų... Panemunio valsčiuje... pat pagrindų blogai... Vėlyvą pirmą, atiki... darbas šiuo reikalu... atsiškai blogai pastatytas... apylinkėse buvo susauk... stiebių susirinkimai, bet... toriai buvo visiškai šio... aikštinamajam darbu... nuosti. Daugelis agitatorių... net kalni, mokamų už... ybės superkamus grūdus... pasakoje grūdų supirkimas... jokių būdu nepatenkina... tempais. Taip, pav., iki... gruodžio 9-tos dienos... nebuvo supirkimas nė vie... grūdų kilogramas, nors... 1 m. lapkričio 3 d. buvo... grūdus apie 20 valstie... kurie turėjo su grūdais... šio namo, nes sandėliuose... vo kam grūdus supirkiti.]

tokius nesklendžius reikinius... valsčiaus partinė ir tarybinė... organizacijos net dėmesio ne... atkreipė. Arba pat: S. m. gruo... džio 9 d. Vilkolų km. nauja... kurė drg. Valdekauskienė atve... sė grūdus į Panemunio sandė... lį, bet nebuvo kam jų priimti... nes sandėlio vedėjas drg. Či... binskas buvo išvykęs į Bandė... lį, o laborant drg. Kondratje... va - į baln. Naujakurė drg. Va... čekauskienė, laukusi apie... 6 valandas, turėjo grįžti namo... su grūdais. Tą dieną drg. Ko... ndratjeva atvyko į darba... vos 15 val. ir nors teisi... nosi, kad be sandėlio vedėjo... negalinti grūdų priimti, vis... tik tą pačią dieną priėmė gr... dus iš valstiečio Elnorio, gv... Venagnys km.

nel valsčiaus vykdomojo komi... teto pirmininkas drg. Kasta... nauskas, nei partinis organiza... torius drg. Mišniovas. Jie lab... bai rėtai teatsilanko patikrinti... kaip sandėliuose superkami... grūdai. Panemunio valsčiaus... vadovai turi pasirūpinti, kad... sandėliai grūdų supirkimui... kasdien punktualiai būtų at... daryti, ir valstiečiai galėtų... kiekvienu momentu perduoti... valstybei savo grūdus, o sėk... mingesnei pardavimo eiga už... tikrinti, yra būtina gerai pa... ruoštas agitatorius slėsti į... apylinkes, kurie ryškiai supa... žindintų valstiečius su priva... lomo grūdų pardavimo valsty... bei reikime ir sąlygomis, iš... aiškintų superkamų valstybei... grūdų reikšmę namiejo stalin... nie penkmečio plano uždavinių... vykdyma.

K. Latvešas

Sekti jų pavyzdžiu

tybei, privalomam supirkimui... pristatė 422 kg kviečių, Pies... likas Vilius (Trumponių km.)... - 200 kg kviečių, Bagdonas... Mykojas (Dvainiškių km.) -... 150 kg rugių, Duikė Balys... (Dvainiškių km.) - 95 kg ru... gių, Žiukelis Bronius (Mieku... ų km.) - 50 kg kviečių, Kauš... kys Kostas (Verksniūnų km.)... - 125 kg rugių.

Kamajūkių valstiečių, pri... stačius valstybei privalomam... supirkimui grūdų, yra ir dan... gliau. Štai, pavyzdžiai, Kauš... kys (Nemeniūnų km.), vals...

Kys Kostas už pristatytus 125... kg grūdų, Kamajū vartotojų... kooperatyve nusipirko 10 m... medvilninės medžiagos, 2 po... ras batų, 9 kg druskos ir 2... kg sialo.

Kiti valstiečiai irgi nusipir... ko jiems reikalingiausių prekių... Minėtų šie valstiečių pavyz... džiai turi pasiekti ir kiti val... stiečiai, pristatę privalomam... supirkimui savo didesnius kie... kių grūdų.

P. Lelkas.

Atsilikusi apylinkė

Esu gimęs 1927 metais Pa... nemunio valsčiuje, Raskūn... drave, valstiečio šeimoje. Mano... tėvas visą laiką, iki Tarybų... valdžios įsikrimito Lietuvoje... dirbo pas buozes. Aš su dideliu... vargu baigiau pradžios moky... kią. Nors ir turėjau gabumų... mokyti, bet, nesant lėšų, sieti... mokslo negalėjau. 1940 m.,... Stalino saulei sušvitus Lietu... voje, ir man atsidarė durys į... mokyklą. Tėvas gavo žemės... sklypą. Pragyvenimas pagerėjo... jo, ir aš stojau į gimnaziją mo... kyti. 1941 m., vokiškiems budeliams... okupavus Tarybų Lietuvą, Kvie... kio klubas iš mano tėvo atėmė sklypą... ir aš turėjau vėl mesti mokslą... nes nebėbuvo lėšų iš ko mokyti... Vokiečių okupacijos metu aš... padėdavau dirbti tėvui, kuris... nuomavo žemę. Vakarais, kada... po sunkaus darbo grįždavau... namo, dažnai pagalvodavau... apie tą trumpą, bet laimingą... laiką, kada mano mylimoje Ta... rybų Lietuvoje šeiminkai bu... vo darbo laudis. 1944 m., kai... vis garsiai ir atšiauriai dundėjo... patrankų kanonada, aš džiaug... liausi, nes žinojau, kad laisvė

sugrįš ir gražius man ir taks... taudiams tokių žmogaus telcas... Raudonąjį Armiją išvadavus... Tarybų Lietuvai, aš sto... jau dirbti į Panemunio žemės... komisiją sekretoriumi. Tėvas... atsiėmė iš klubono savo žemę... Gyvenimas vėl pagerėjo. Da... bar aš esu dėkingas Raudonajai... Armijai ir draugui Staliniui už... laisvę ir pasiturtį gyvenimą... Šiuo metu dirbu Panemunio... valsčiaus vykdomojo komiteto... sekretoriaus pareigose.

Jonas Šatas

F. ENGELSAS
KOMUNIZMO PRINCIPAI
(Ištraska)

Pirmas klausimas: Kas... komunizmas?
Atsakymas: komunizmas... mokslas apie proletarijato... laisvinimo sąlygas.
Antras klausimas: Kas... proletarijatas?
Atsakymas: Proletarijatu... dinamė tą visuomenės klasę... tį, tiktaį parduodama savo... rbe, įsigyja pragyvenimo iš... didį, o ne gyvena kokio nors... pitalo sąskaiton. Klasė, ku... mis laimė ir nelaimė, gyveni... as ir mirtis, - visa egzisten... ja prigulį nuo jo darbo pa... uscos, nuo genų ir blogų rei... jų padėties, nuo nieko nesu... akomos konkurencijos svyra... imo. Žodžiu, proletarijatas, ar... proletary klasė, yra 18-jo... imtmečio dirbančioji klasė.
Trečias klausimas: Val... gias, proletarai ne visuomet... gilstavo?
Atsakymas: Ne, ne visuot... set. Vargingos ir dirbančios... lasės visuomet buvo, ir pa... rastai, dirbančiųjų klasės gy... vendavo skurdė. Bet tokie var... loniai dirbininkai, kurie gy... rentų tikrai paminėtose sąlygo... e, t. y. proletarai, egzistavo

ne visuomet, ir ne visuomet... konkurencija buvo visiškai late... va ir nesipribotė.
Ketvirtas klausimas: Kokiu būdu atsirado proletari... jatas?
Atsakymas: Proletarijatas... atsirado antroje 18 šimtmečio... pusėje pramonės revoliucijos... metu Anglijoje, o vėliau ir kitose... visose civilizuose pasaulio... kraštuose metu. Šioji pramo... nės revoliucija įvyko dėl garo... mašinos, verplamųjų mašinų... mechaniskų audsiemųjų staklių... ir kitų mechaniskų išradimų... Šitos mašinos kainavo labai... brangiai ir buvo prieinamos tik... tai stambioms pramoninėms... Tos mašinos pakeitė ligi tol... egzistavusias gamybos priemo... nes ir ištamė iš gamybos senus... darbininkus. Reikalas toks... kad mašinos gamindavo prekes... geriau ir pigiau, negu tai ga... lėjo padaryti darbininkai savo... netobuliais verpstais ir audžia... mosiomis staklėmis. Tokiu bū... du, šitos mašinos atidavė pramo... nės išlaidas į stambiam kapitali... stų rankas ir padarė visiškai... bevertę darbininko nuosavybę... (rankius, audžiamąsias stakles... ir t. t.). Kapitalistai netrukus

viską paėmė į savo rankas, o... darbininkams nieko neliko. To... kių būdu, audinio gamyba tvar... kėsi pagal fabriky sistemą. Ma... šinų ir fabriky sistema greit... išaplėtė visose likusiose pramo... nės srityse, pav., audinių... kimimo, spausdinimo, metalų... išdirbinių gamyboje. Darbas bu... vo vis labiau skirstomas tarp... atskirų darbininkų, taip, kad... darbininkas, kuris pirmą dary... davo visą darbą išlais, dabar... atlikdavo tik tai jo dalį. Tokiai... darbui paskirstymas leido ga... minti gaminius greičiau, o to... dėl ir pigiau. Jisai privedė dar... bininko darbą prie paprasto... nuolat pasikartojančio, mecha... nisko judesio, kuris galėtų būti... dar geriau atliekamas maš... nų pagalba. Dėl to, visos gamy... bos šakos, viena po kitos... patekdavo po garo mašinų ir... fabriky sistemos valdžią, ly... gliai, kaip tai atsitiko verpimo... ir audimo pramonėje. O viskas... patekdavo fabrikantų, pramo... nininkų anuosavybėn. Darbinin... kai ir iš šia patekdavo, paskuti... nių savo nepriklausomybės li... kučių. Palaipsniui fabriky siste... ma išplėtė savo galia manu... faktūroje, pradėjo vis labiau ir... labiau įsigalėti amatuose, nes... ir šioj srity stambūs kapitalis... tai išstumdavo smulkius ama... tininkus, įrengdami didžiules

dirbtuves, kuriose galima buvo... viską atlikti pigiau. Be to, bu... vo įvestas detalinis darbo pas... skirstymas.
Pagaliau mes priėjom prie... to, kad civilizotuose kraštuose... beveik visose darbe šakose... įsitvirtino fabrikinis gamybos... būdas, o amatas ir manufaktu... ra liko beveik išstumti stam... bios pramonės. Dėl to antsty... vesnis taip vadinamas viduri... nis luomas, (ypač smulkius... smetininkus) vis labiau nyksta... darbininkų būklė keičiasi, ir... atsiranda nauji luomai, kurie... palaipsniui praryja visus kitus... Butent: stambų kapitalistų... luomas, kuris visuose civili... zuotuose kraštuose yra beveik... vienintelis gamybos priemonis... o taip gi gamybai reikalingų... šaliųjų ir įrengimų (mašinų... fabriky) savininkos. Tai bur... žuazijos luomas.
2) Beturėjų luomas, kuris... yra priverstas pardavinėti ka... pitalistui savo darbo jėgą, kad... už ją gautų būtinų pragyveni... mo reikmenų. Šita klasė va... diname proletary luoma arba... proletarijatu.
Penktas klausimas: kokiomis... sąlygomis vyksta proletary luoma... darbo jėgos pardavimas kapitalistui?
Atsakymas: darbo jėga... - tokia pat prekė kaip ir kiek... viena kita, ir kaina nustatoma... tokiais pat įstatymais, kaip ir

kiekvienos kites prekės kaina.
Stambios pramonės viešpa... tavimas ar laisva konkurenci... ja yra tas pat: prekybą kainą... vidutinškai suligina su šitos... prekės gamybos išlaidomis. To... kių būdu, darbo jėgos kaina... taip pat lygi darbo gamybos... išlaidoms. Darbo gamybos iš... laidos susidaro kaip tik iš to... pragyvenimo išteklio kiekio... kuris reikalingas darbininko... darbininkui išaudoti, ir kad... darbininkų luomas neišmirytų... Daugiau negu reikalinga tam... tikslui, darbininkas už savo... darbą negaus; darbo jėgos kai... na arba atlyginimas bus patė... mažiausias ir sudarys tą mi... nimumą, kuris yra būtinas gy... vybės išlaikymui. Kadangi dir... bant būna tai geresnių tai blogesnių... laikų - darbininkas... gaus tai daugiau tai mažiau... lygiai taip, kaip fabrikantas... gauna tai daugiau tai mažiau... už savo prekes. Ir lygiai taip... fabrikantas, jei paimsis galus... ir blogus laikus, vidutiniskai... gauna ne daugiau ir nemažiau... negu gamybos išlaidoms, tai... darbininkas vidutiniskai gaus... ne daugiau ir ne mažiau šie... minimumu. Šitas darbo atlygi... nimo ekonominis įstatymas... bus papildomas juo pastoviam... juo daugiau pati pramonė už... valdys visas gamybos šakas.

Sienlaikraščių vaidmuo rinkiminėje kampanijoje

Ukinis susitarimas tarp Jugoslavijos ir Albanijos

Diena iš dienos artėja vasario 9-ji — rinkimų į Lietuvos TSR Aukščiausiąją Tarybą diena. Pileičių parengimui rinkimams mobilizuojamos visos jėgos ir priemonės, kad kiek vienas mūsų demokratiskosios Lietuvos valstybės pilietinis pilietinės pareigos. Savikritika reikis nukreipti ir prieš bet koki neramumą ir neveiklumą ratelių, sudarytų įmonėse, įstaigose bei organizacijose TSRS ir LTSR konstitucijoms ir rinkiminiam įstatymui nagrinėti įmonėse, įstaigose ir net visuomeninėse organizacijose pakaitalo reikšnius, kad agitatoriai nepasirengę išstoja prieš darbo žmones, piktyniniai nutyli taip demokratiškas tarybinio pileičio teises, pareigas, aiškinamąjį darbą veda formalistai. Prieš tokius „agitatorius“ sienlaikraščiai turi vesti kovą, turi demaskuoti jų klaidas.

Reikalinga vaidmenį rinkiminėje kampanijoje gali atlikti įmonių, įstaigų, organizacijų ir mokyklų sieniniai laikraščiai. Sienlaikraščiai visada turi būti budrus ir privalo eiti su gyvenimu. Taigi aišku, kad tokiame svarbiame darbe, kato pasirengime rinkimams į LTSR Aukščiausiąją Tarybą, ir mūsų apskrities sieniniai laikraščiai negali pasilikti nuolatinėje.

Įmonių, įstaigų ir organizacijų leidžiamuose sienlaikraščiuose dabar turi atsispindėti kaip veidrodelyje tos nuotaikos ir dirbančiųjų pasiryžimo jėga, su kuria darbo žmonės sutinka rinkimus į Lietuvos TSR įstatymų leidžiamąjį organą. Reikalinga sienlaikraščiuose dar labiau išvystyti bolševikinę savikritiką, kas laiduose apsiliepsinti ir nedarbštumo žymių išgijimą, iš įmonių ir įstaigų. Stekiant nuolat didinti darbuosumą, būtina reikla organizuoti darbininkų — spartuolių ir pasiryžusių pasiskaidymams, kuriuose būtų nupasaikojama, kurioo būdu, kokiomis priemonėmis galima pasiekti gerų rezultatų. Reikia bolševikiškai agituoti sienlaikraščių skiltyse darbo žmones, kad 1947 m. vasario 9 dieną prieš rinkiminių urnų atėity visi at-

likti savo garbngos pilietinės pareigos. Savikritika reikis nukreipti ir prieš bet koki neramumą ir neveiklumą ratelių, sudarytų įmonėse, įstaigose bei organizacijose TSRS ir LTSR konstitucijoms ir rinkiminiam įstatymui nagrinėti įmonėse, įstaigose ir net visuomeninėse organizacijose pakaitalo reikšnius, kad agitatoriai nepasirengę išstoja prieš darbo žmones, piktyniniai nutyli taip demokratiškas tarybinio pileičio teises, pareigas, aiškinamąjį darbą veda formalistai. Prieš tokius „agitatorius“ sienlaikraščiai turi vesti kovą, turi demaskuoti jų klaidas.

Naudinga šalia sieninių laikraščių įmonėse, įstaigose ir mokyklose sudaryti vitrinas su aktualia rinkimine medžiaga, tam tikslui panaudojant straipsnius, rašinius ir kitą medžiagą iš spaudos. Mokyklose leidžiami sieniniai laikraščiai turi dabar irgi nevangti kalbos apie artėjantį rinkimus. Vidurinėse mokyklose Rokiškio apskrityje yra šimtai moksleivių, turinčių teisę 1947 m. vasario mėn. 9 d. dalyvauti rinkimuose į LTSR Aukščiausiąją Tarybą. Jan vien to pakanka, kad susirūpinus mokyklų sieninių laikraščių turiniu rinkiminės kampanijos laike. Mokyklų direktorių, skolinęjų ir mokytojų uždavinys budriai sturėti, kad mokyklose išleidžiamie sienlaikraščiai atliktų kuo rimtesnę darbą ruošiant moksleivius rinkimui dienai. Juk neretas moksleivis dar pirma kartą gyvenime eis vasario 9 dieną prieš rinkiminės urnos atiduoti savo balsą už santvarką ir valdiją, kuri jam atidarė duris į mokyklą, į šviesą ry-

šiu, sudarė kuo palankiausias ir prielaimas sąlygas mokyti ir viestis. Pradinėse mokyklose išleidžiamie sieniniai laikraščiai irgi negali likti neveikliais rinkiminės temoms. Per mokinius puikiai galima nešti aiškinamąjį žodį į mokinio tėvus, jo artimuosius.

Be sienlaikraščių įmonėse, įstaigose, organizacijų būstinėse ir mokyklose, būtina reikla sieninių laikraščių dar išleisti agitaciniuose punktuose, rinkiminių būstinių patalpose ir visu, kur tik susiburia didesnis žmonių skaičius. Kai, pavyzdžiui, agitpunkte nebus trumpam laikui agitatorių, už juos budės sienlaikraštis. Iš to aišku ir tolia šiu sienlaikraščių paskirtis, uždaviniai. Kovoje ant pileičių parengimą rinkimams, reikia vesti kovą tuo pat kartu, lygiagrečiai už šiemto uždavinį vykdymą. Skatinimas ir kritika ryšium su moko paruošiu darbais, su privalomu gradų pardavimu valstybei ir kitais svarbiais darbais sienlaikraščiuose rinkiminės kampanijos dienomis ne tik negali būti umirinti, bet, priešingai, suktyvinti. Tuo bus siekiama, kad darbo įmonės rinkimus į Lietuvos TSR Aukščiausiąją Tarybą pasitiktų ne tik politiškai pasiruošę, susipažinę su tvarka, savo teisėmis bei pareigomis, bet ir patriotiškai darbu šį svarbų istorinį įvykį atėymėje.

Sienlaikraščių vaidmuo rinkiminėje kampanijoje neabejotinai svarbus. Vistems tenka rūpestingai pasidarbuoti, kad mūsų apskrities įmonių, įstaigų, mokyklų, organizacijų sienlaikraščiai, pasirengiant rinkimams į Lietuvos TSR Aukščiausiąją Tarybą ir juos pravedant, pateisintų savo uždavinius.

J. Dagilis

BELGRADAS, XII. 11 (TASS). rybas ir, esant pilnutiniam sąstingiam, paskelbtas bendras Jugoslavijos ir Albanijos vyriausybių komunikatas, kuriame sakoma:

„Sutinkamai su dviejų tautų artimais santykiais, sukurtais bendrojo karo prieš vienus ir tuos pačius fašistinius okupantus metu, sutinkamai su bendrais norais sustiprinti taiką ir sudaryti kaip galima geresnius santykius tarp laisvųjų Balkanų ir viso pasaulio tautų, vadovaudamosios kiek galima didesnės savitarpinės pagalbos ir glaudaus bendradarbiavimo visose srityse noru, ir ypaš siekdamos kiek galima pilnutinesnio ekonominio bendradarbiavimo ir savitarpinės pagalbos atstatant bei stipinant abidvi šalis, Jugoslavijos Federatyvinės Liaudies Respublikos vyriausybė ir Albanijos Respublikos vyriausybė vedė pastaruosiu metu nuostirdžioje atmosferoje de-

Susitarimą 1946 metų lapkričio mėn. 27 d. pasirašę Jugoslavijos ekonominės tarybos pirmininkas ir pramenės ministras Kidričas ir Albanijos ekonominės tarybos bei planokomisijos pirmininkas, ekonomikos ministras Nako Spirus.

(ELTA).

„Tarybinio Rokiškio“ medžiagos pėdsakai

„Kas įsipareigota — turi būti ištesėta“

Tokio pavadinimo straipsnis buvo atspausdintas „Tarybinio Rokiškio“ Nr. 130 (294), liečias f-ko „Nemunas“ kolektyvo kai kurių įsipareigojimų neltesėjimą, nors tam laikas ir yra pasibaigęs.

Pranešu, kad už apsilėidimą darbe, vykdanč įsipareigojimus, brigadierius stalius Kępėnis

Jonas yra atleistas iš einamų pareigų ir į jo vietą paskirtas f-ko stachanovičis drg. Gal vanauskas Bronius, kuris artimiausiu laiku prižadėjo atbaigti molano įrengimą ir geraze statybos darbus.

J. KARLIAUSKAS
Fabriko „Nemunas“ direktorius.

TSRS — galinga industrialinė šalis

(Tiesinybė, T. R. * Nr. 136(300))

TSRS liaudies ūkiniai atkurti ir išvystyti penkmetiniai planai viso pasaulio kalbomis buvo pavadinti stalininiais penkmečiais.

Jie sustiprino mūsų Tėvynę. Tarybinė liaudies, vadovaujama partijos ir draugo Stalino, didvyriškai nugalėjo visus sunkumus, ir penkmečių dėka sukūrė galingą industrią, gahnią gaminti masiniais kiekiais pačius įvairiausius ir tobuliausius pramonės reikmenis.

Prieš Didįjį Tėvynės karą mūsų šalies pramonė davė 12 su viršum kartų daugiau produkcijos, negu 1913 metais. Laike stalininių penkmečių mūsų pramonė augo taip sparčiai, kad, žiūrint augimo tempų, ji užėmė pirmąją vietą pasaulyje. O aulig gamybine apimtimi pasoko 12 4 vietas Europoje į pirmąją. Angliją ir Vokietiją, priekyje liko tik JAV. Taipgi mums reikia dar pasivyti kitas didžiausias šalis produkcijos kokybės reikale, kas yra labai

svarbu gyventojams.

Garinė Rusija buvo agrarinė šalis, ir jos ekonomika įvairioje produkcijoje apsiribojo žemės ūkiu. TSRS tapo industrialine šalis. 1918 m. pramonės produkcija užėmė tik 42,1 nuosimty bendros pramonės ir žemės ūkio produkcijos, o jau ligi 1938 metų pramonės produkcijos galinumas usaugo ligi 77,4 nuosimtio.

Svarbiausia TSRS ūkio augimui buvo suakioji pramonė, o tarp sunkiosios pramonės — masinių statyba. Sunkiosios pramonės išvystymas ir, pirm visko, masinių statyba padėjo pakelti ir kitas atsilikusias liaudies ūkio šakas ir garantuoti mūsų šaliai technikai — ekonomikai nepriklausomybę, kurios ji neturėjo priešrevoliuciniame laikotarpyje.

Stalininių penkmečių metu pasiekėte pramonės paskirstymas šalyje. Ligi revoliucijos didesnioji pramonės dalis buvo sukoncentruota centrinuose šalies rajonuose — Maskvos rajone, Petrograde ir Ukrainoje. Bolševikų partija ir tarybinė vy-

riausybė, pravedama socialistinė industrializacijos politika, rūpinosi tuo, kad pramonės išdėstymas būtų daugiau išlygintas, kad pramonė prislartintų prie šaliaiav teikiančių vietų, kad ji išaugtų nacionalinėse respublikose. Anksčiau atsilikusiuose rytų rajonuose, ypaš Urale, išvystytė milžiniška statyba. Draugo Stalino iniciatyva, rytuose buvo sukurta nauja anglies — metalurgijos bazė, kuri maitinosi Urale geležies ruda ir Kuznecko anglimi. To rezultate giliose šalies užnugerio rajonuose bematant buvo sukurta galinga gynybos bazė karo atveju.

Tuo tarpu pramonė senuose, centrinuose rajonuose taipgi greitai vystėsi, nors naujųjų rajonų pramonė augo dar didesniais tempais. Tarybinė valdžibė, naudojama turimuosiuose senose pramonės rajonuose reikmenis ir kvalifikuotų darbininkų kadrus, išvystė ten stambiausiu masinių gamybos fabriku statyba, kurie pakiau aprūpino visus kitus rajonus. To pasekoje centriniai rajonai tapo industrijos perso-

dintojais visoje šalyje.

Nuosava stambioji pramonė išaugo visose mūsų sąjunginėse respublikose.

Be galingos, stalininių penkmečių sukurtos ir nuolat besiplečiančios, industrijos nebūtu buvę galima vesti tokį karą, kaip praėjęs, kada naikinamos mūsųose dalyvavo galingos armijos, gerat apginkluotos sudėtinga technika. Tuo labiau tokiam karą nebūtų buvę galima pasiekti pergalės.

Didžiojo Tėvynės karo pradžioje, kada vokiečiai dar puonglė Ukrainoje ir centrinuose šalies rajonuose, šių rajonų pramonė buvo perbazutuota į Urals, Sibirą, Vidurinę Aziją. Štai kaip dar kartą pasirodė mūsų partijos ir draugo Stalino išmintingumas ir sumanumas. Rytuose, penkmečių metu sukurty galingų industrialinių bazų dėka, pasirodė galimu karinio ūkio greitas ir galingas išvystymas. Rytuose (Urale, Kazachstane, Pavoigijoje, Sibire, Vidurinėje Azijoje) sukurty stambiausi šalies arsenalai išgabėję mūsų Tėvynę sunkiomis dienomis ir, tokiu būdu,

buvo išlyginti laikinieji nuostoliai, patirti dėl vokiečių Ukrainos užgrobito ir Leningrado blokados.

Neturint visų sunkumų, mūsų pramonės vystymasis tęsėsi ir laike Didžiojo Tėvynės karo. Pastatyta ir statoma daug stambių fabriku. Gerinama gamybos technika.

Daugelyje naujų fabriku ir stambių įmonių, sukurtų per paskutiniuosius trejus metus, iškabinti užrašai: „Sukurta Didžiojo Tėvynės karo dienomis“. Šis trumpas užrašas byloja apie tarybinės ekonomikos galinumą, apie šaunų dirbančiųjų darbą užnugaryje. Nutilo griaude ginklai, gyja šaundos, padarytos mūsų šaliai hitlerinės grobiky, ir daugelis tarybinės liaudies kary, skatydamos duos užrašus, su dėkinamumu ir pagarba prisimins mūsų meto žmones. Sunkiame kare, ginami mūsų Tėvynės laime ir nepriklausomybę, je ne tik kariavę, bet tuo pačiu metu ir statė.

N. N. MICHAILOVAS.

REDAKCIŪNĖ KOLEGIJA